

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 16C/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114211772
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ildikó Vekrbauerová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2017:7114211772.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ildikó Vekrbauerovou v spore žalobcu: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska č. 2, 040 71 Košice, IČO: 31690904, právne zastúpený JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom AK, so sídlom v Košiciach, Moyzesova 38, proti žalovanému: W., nar. X.X.XXXX., trvale bytom P. právne zastúpený JUDr. Pavlom Gombošom, advokátkou AK, so sídlom v Košiciach, Letná 45, v konaní o určenie, že poistný vzťah medzi žalobcom a žalovaným trvá s alternatívou takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. V konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 16C/28/2010 sa žalovaný (v postavení žalobcu) domáhal voči žalobcovi (v postavení žalovaného) návrhom doručeným súdu dňa 17.2.2010 určenia, že poistný vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo zmluvy o poistení osôb č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca a žalovaný sú touto zmluvou o poistení viazaní a náhrady trov konania.

2. Okresný súd Košice I rozsudkom č. k. 16C/28/2010 - 340 zo dňa 14.11.2012 určil, že poistný vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo zmluvy o poistení osôb č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca a žalovaný sú touto zmluvou o poistení viazaní (I. výrok), žalobcovi priznal náhradu trov konania v sume 845,96 EUR, ktorá pozostáva z trov právneho zastúpenia v sume 845,96 EUR a ktorú žalovaného zaviazal zaplatiť JUDr. Martine Gombošovej, právnej zástupkyňi žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok), a konanie o vzájomnom návrhu žalovaného voči žalobcovi vylúčil na samostatné konanie (III. výrok). Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku I. II. dňa 28.11.2013 a vo výroku III. dňa 7.1.2013.

3. Uvedený vzájomný návrh (tak ho označil žalovaný vo vyššie uvedenom konaní) bol podaný dňa 17.10.2012 na pojednávaní v znení:

Určuje, že poistný vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa poistnej zmluvy č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalovaný má voči žalobcovi právo na poistné vo výške 29,37 EUR (885,- SK) mesačne od uzavretia poistenia do 22.7.2013, alebo pre prípad, že súd prvý petit zamietne, aby rozhodol takto: Určuje, že poistný vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa poistnej zmluvy č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca má voči žalovanému právo na poistnú sumu pre prípad dožitia sa konca poistenia vo výške 5.805,08 EUR po započítaní pohľadávky žalovaného vo výške 1.484,47 EUR, t.j. celkom vo výške 4.320,61 EUR, ktorá poistno - matematicky zodpovedá výške poistného skutočne uhradeného žalobcom žalovanému, alebo pre prípad, že súd prvý a druhý petit zamietne, aby rozhodol

takto: Určuje, že poisťný vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa poisťnej zmluvy č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 v časti poistenia rizika smrti trvá a v časti poistenia dožitia sa konca poistenia zanikol. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.081,69 EUR, ktorá poisťno - matematicky zodpovedá časti poisťného uhradeného žalobcom za poistenie rizika dožitia sa konca poistenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, alebo pre prípad, že súd prvý, druhý a tretí petít zamietne, aby rozhodol takto: Žalobu žalobcu zo dňa 3.2.2011 zamietla.

4. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 5Co/97/2013 - 393 zo dňa 26.9.2013 odmietol odvolanie proti výroku o vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie, potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 81,46 EUR, ktorú zaviazal žalovaného zaplatiť JUDr. Martine Gombošovej, advokátke, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

5. Predmetom tohto konania je teda vyššie uvedený vylúčený vzájomný návrh. Tým, že súd právoplatne rozhodol, že vzájomný návrh sa vylučuje na samostatné konanie, uvedené právo uplatňované žalobcom (poisťovňou) už nemá povahu vzájomného návrhu.

6. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že podľa § 9 ods. 3 Zák. č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení účinnom ku 30.5.1995 malo poistenie zabezpečovať v zodpovedajúcej miere dlhodobú splniteľnosť záväzkov, inak orgán štátu nemal povolenie na podnikanie s takýmto poistením žalobcovi vydať. Metódou na zistenie, či poistenie, ktorého predaj sa mal povoliť, spĺňa podmienku dlhobodnej splniteľnosti záväzkov v zodpovedajúcej miere boli poisťno - matematické postupy, na základe ktorých štát tiež preveroval, kontroloval a nakoniec schválil kalkulácie a sadzby poistenia v podkladoch žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie. Štát vydaním povolenia na podnikanie ohľadom poistenia, ktorého sa návrh dotýka, potvrdil, že kalkulácia sadzby dotknutého poistenia poisťno - matematicky zohľadňujú dlhodobú splniteľnosť záväzkov v zodpovedajúcej miere. Povolenie oprávňovalo a zaviazalo žalobcu uzatvárať poisťné zmluvy na daný typ poistenia výhradne so štátom povolenými sadzbami poisťného. V roku 1999 pri kontrole kalkulácii štát potvrdil, že kalkulácie sú správne, ani v roku 2003 kalkuláciám a sadzbám poistenia nič nevytkol a potvrdil, že poisťovňa ich v zmysle zákona prísne dodržiava pri zmluvných vzťahoch. Až na základe Protokolu č. ODO-12990/2007 z 29.10.2007 príslušný orgán štátu identifikoval „Nedostatok“ v činnosti žalobcu, ktorý spočíval v tom, že poisťné podľa príslušných poisťno - matematických metód nezohľadňovalo všetky záväzky z poistenia. Nesprávnosť kalkulácie poistenia UDP-K potvrdil aj znalecký posudok, ktorý dal žalobca vypracovať, aby nezávisle, odborne preveril závery orgánu dohľadu. Poisťné je cenou poistenia. Výšku poisťného, ktorá sa ukázala ako nedostatočná a neprimerane nízka, určil orgán štátu v sadzbách poisťného. Okolnosť, že Protokol zo dňa 29.10.2007 zistil nedostatok v sadzbách poisťného, ktoré boli schválené subjektom odlišným od oboch účastníkov konania, ktorý bolo potrebné odstrániť prepočítaním a prijatím opatrení, potvrdzuje aj list Národnej banky Slovenska č. ODT-1355/2012 zo dňa 8.2.2012. Cena poistenia bola v okolnostiach prípadu určená tretím subjektom - Ministerstvom financií SR v roku 1995. Takto stanovená cena sa ukázala ako zrejme neprimeraná a pojem „neprimeranosť“ definujú Princípy v článku 1:302, pričom v rámci hodnotenia tohto pojmu ukladajú vziať do úvahy aj povahu zmluvy a zvyklostí a prax príslušného odvetvia. Pre odvetvie poisťovníctva je obvyklá prax taká, že závislosť poisťného ako ceny plnenia a poisťných plnení ako hlavného predmetu poisťnej zmluvy je daná matematickými zásadami. Ak je sadzba poisťného, teda výška ceny poistenia stanovená v rozpore s poisťnou matematikou a v dôsledku toho sa stane neprimerane nízkou, ide o neprimeranú cenu plnenia. Podľa článku 6:105 v spojení s článkom 6:106, ods. 2 Princípov európskeho zmluvného práva „Ak je cena alebo iná podmienka určená treťou osobou zrejme neprimeraná, má byť nahradená primeranou cenou alebo primeranou podmienkou.“ Citovaný článok 6:105 a 6:106 ods. 2 v spojení s článkom 1:101, ods. 4 oprávňuje súd ku úprave neprimeranej ceny tak, aby sa stala primeranou. Žiadna zo zmluvných strán nedostatok zistený NBS nespôsobila a ani nemohla predvídať. Žalobca sa v krátkom čase po zistení uvedenej novej okolnosti aktívne usiloval uzavrieť so žalovaným dohodu, ktorou by rozpor so zákonom odstránil. Iniciatíva žalobcu nebola úspešná. Žalobca (v tomto konaní v pozícii žalovaného - poznámka súdu) v súdnom konaní navrhuje zotrvanie v poisťnom vzťahu za nezmenených podmienok s poukazom na bezvýhradnú aplikáciu zásady, že zmluvy sa majú plniť. Zásada, že zmluvy sa majú plniť, nie je absolútna a má svoje obmedzenia, ktoré predstavuje napr. záujem na ochrane spotrebiteľa, ktorý má vyvážiť značnú nerovnováhu vyvolanú dodávateľom v neprospech spotrebiteľa. Vyváženie prípadnej nerovnováhy má viesť k rovnovážnemu postaveniu a nemá spôsobiť opačnú nerovnováhu alebo inú poruchu tento krát v neprospech dodávateľa. Podstatná zmena vonkajších, zmluvnými stranami neovplyvniteľných

okolností, o ktorej sa zmluvné strany dozvedia počas trvania zmluvného vzťahu, ak má vplyv na obsah záväzkového vzťahu, spôsobuje narušenie prirodzenej spravodlivosti medzi zmluvnými stranami a dopadá obzvlášť ťaživo na jednu zo zmluvných strán, je okolnosťou, s ktorou je možné spojiť prelomenie zásady pacta sunt servanda v podobe následnej úpravy zmluvného záväzku, alebo jeho zániku. K takému riešeniu sa prikláňajú právne dokumenty Európskej únie ako sú Princípy európskeho zmluvného práva, Európsky návrh spoločného referenčného rámca ako aj princípy Zásad UNIDROIT. Označené právne dokumenty obsahujú také ustanovenia, ktoré sú právnymi dokumentmi Európskej únie považované za relevantné právne princípy základných zásad súkromného zmluvného práva v Európskej únii. Zásady európskeho práva by mali mať aplikačnú a interpretačnú prednosť pred vnútroštátnym právom aj v Slovenskej republike. Význam Princípov európskeho zmluvného práva je však najmä v tom, že majú slúžiť ako všeobecné pravidlá zmluvného práva, pričom „môžu poskytnúť riešenie otázok, ktoré rozhodujúci právny poriadok, alebo rozhodujúce právne normy neriešia“. Princípy európskeho zmluvného práva obsahujú výkladové argumenty, ktoré presahujú slovenský právny poriadok a prelínajú sa právnymi poriadkami západnej a európskej právnej kultúry a majú preto charakter univerzálnych právnych princípov a vyžadujú v situácii, ak sa po uzavretí zmluvy objavia zmenené okolnosti, ktoré činia plnenie zo zmluvy pre niektorú zo strán extrémne obtiažne, ak tieto okolnosti neboli v čase uzavretia zmluvy predvídateľné, aby dotknutá strana iniciovala jednanie o novom obsahu zmluvy. Trvanie na zmluvnom vzťahu, v ktorom je inkorporovaná neprimeraná cena spôsobujúca výraznú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami nemôže byť v súlade s dobrými mravmi a nemôže byť spravodlivé. Je faktom, že podmienky, za akých zmluvné strany uzatvorili poistenie sa pod vplyvom vonkajších okolností podstatne zmenili. Za danej situácie je nutná korekcia nespravodlivosti vyplývajúcej zo zmluvnej nerovnováhy spôsobenej následnými udalosťami, ktoré strany nemohli odôvodnene pri uzavretí zmluvy predvídať a to spravodlivým usporiadaním zmluvného vzťahu, ak by

- a) poistný vzťah trval ďalej za zmenených podmienok, keď súd určí primeranú cenu poistenia v časti poistného vzťahu pre prípad dožitia sa konca poistenia, alebo
- b) poistný vzťah trval ďalej za zmenených podmienok, keď skutočne žalobcom zaplatené poistné bude z poistno - matematického hľadiska zabezpečovať trvalú splniteľnosť záväzku, teda ak poistná suma pre prípad dožitia bude do budúcnosti stanovená poistno - matematicky správne, alebo
- c) poistný vzťah trval ďalej v časti poistenia smrti, a zanikol v časti poistenia pre prípad dožitia s tým, že žalovaný bude povinný vrátiť žalobcovi časť poistného zodpovedajúcu poisteniu rizika dožitia, ktorá sa tak stane bezdôvodným obohatením žalovaného, alebo
- d) poistenie ako celok zaniklo s výplatou vopred dohodnutej ceny poistenia v danom okamihu, a to s výplatou príslušnej odkupnej hodnoty žalobcovi, alebo
- e) by došlo k určení výšky nárokov žalobcu voči žalovanému súdom podľa § 136 O.s.p., ak sa súd nestotožní s iným optimálnym právnym riešením.

7. Spravodlivé usporiadanie sporného právneho vzťahu možno v súdnom spore dosiahnuť iba za pomoci rozhodovacej činnosti súdu. Vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania, aby žalovaný neúčelne nerozmnožoval súdne konania, pretože dokazovanie v tomto konaní môže byť podkladom o rozhodnutí aj o vzájomnej žalobe s uplatnením pohľadávky žalovaného vo výške 1.484,47 EUR (44.721,- Sk) voči žalobcovi vo forme nedoplatku správne navýšeného poistného, ktorý mal žalobca voči žalovanému plniť, žaloba žalobcu a vzájomný návrh žalovaného sa týkajú tých istých účastníkov a skutkovo aj právne spolu súvisia.

8. Žalovaný sa k návrhu žalobcu (k vzájomnému návrhu) vyjadril v písomnom podaní doručenom súdu dňa 25.10.2012 (čl. 327 - 332 súdneho spisu sp. zn. 16C/28/2010), v ktorom okrem iného uviedol, že žalobca stavia svoju vzájomnú žalobu okolo centrálnej myšlienky spravodlivého usporiadania vzťahov použitím, resp. aplikáciou vyššie uvedeného článku 6:105 v spojení s článkom 6:106 ods. 2 Princípov európskeho zmluvného práva, ktoré podľa názoru žalovaného nie sú normatívnym právnym aktom, z ktorého by bolo možné odvodzovať práva a povinnosti samo o sebe, tak ako sa o to snaží žalobca. Princípy európskeho zmluvného práva ako vyplýva aj z ich samotného prvého článku sa aplikujú ak sa strany dohodli na ich začlenení do zmluvy, alebo na tom, že sa nimi bude ich zmluva spravovať (článok 1:101 ods. 2 Princípov). Článok 1:101 ods. 3 Princípov zasa vymenúva spôsoby, resp. možnosti aplikácie Princípov a to v prípade, ak si zmluvné strany dojednali pre spravovanie ich zmluvy všeobecné právne zásady, alebo obdobné pravidlá, alebo si ne zvolili žiadny právny poriadok pre spravovanie ich zmluvy. Zo znenia samotnej poistnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným je zrejmé, že zmluvné strany tejto poistnej zmluvy si jasne zvolili právny poriadok aj právne normy, ktoré spravujú túto poistnú zmluvu, strany sa nedohodli na použití všeobecných právnych zásad ani

iných obdobných pravidiel, rovnako ani na začlenení týchto Princípov, resp. na spravovaní zmluvy týmito Princípami. Z vyššie uvedeného je zrejme, že v súlade so samotnými Princípami európskeho zmluvného práva je ich aplikácia na poisťnú zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným vylúčená. Žalovaný zároveň v tomto písomnom vyjadrení poukázal na to, že predmetné Princípy zatiaľ neboli prijaté ako všeobecne záväzný právny akt EÚ, čo rovnako potvrdzuje fakt nepoužiteľnosti týchto Princípov na právny vzťah žalovaného a žalobcu vyplývajúci z ich poisťnej zmluvy. Nie je dostatočným odôvodnením použitia týchto Princípov aj na právny vzťah žalovaného a žalobcu, najmä s ohľadom na skutočnosť, že použitie týchto Princípov tieto samy ustanovujú v článku 1:101, pričom z tohto článku jednoznačne vyplýva vylúčenie predmetnej poisťnej zmluvy z použitia Princípov európskeho zmluvného práva, resp. nadbytočnosť použitia týchto Princípov v konkrétnom zmluvnom vzťahu žalovaného a žalobcu. Ďalej žalovaný argumentoval, že je zrejme, že jediným subjektom, ktorý navrhol cenu poisťného a teda cenu poistenia, ktorý ju zapracoval do svojho obchodného plánu vrátane všetkých kalkulácií s tým spojenými a určením pravdepodobnosti bol žalobca a nikdy nie tretí subjekt a že Ministerstvo financií SR bolo jedine subjektom, ktorý na podklade úplnej žiadosti žalobcu, ktorá obsahovala všetky zákonné náležitosti vrátane ceny poistenia vydal povolenie na podnikanie v oblasti poisťovníctva pre žalobcu. Na podklade takéhoto konania dozorného orgánu ale nie je možné uzavrieť, že by cena poistenia bola cenou určenou treťou osobou a aj na tomto základe je preto opakovane vylúčené použitie Princípov a to vrátane článku 6:105 v spojení s článkom 6:106 ods. 2 Princípov. Je absolútne zrejme, že cenu poistenia určoval žalobca a aj vzhľadom na náležitosti obchodného plánu v súlade s ust. § 11 ods. 3 Zák. č. 24/1991 Zb. žalobca mal dostatočný prehľad nielen o samotnej cene, ktorú stanovil, ale aj o kalkuláciách sadzieb poisťného a tabuľkách pravdepodobnosti, z ktorých kalkulácia vychádza. Pokiaľ žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že sa prostredníctvom súdneho konania snaží dosiahnuť judikovanie nespravodlivého stavu, ktorým mu má v budúcnosti zabezpečiť poisťné plnenie pre prípad dožitia za zjavne neprímeranú cenu, žalovaný práve s poukazom na ustanovenie článku 11 ods. 3 Zák. č. 24/1991 Zb. poukazuje na skutočnosť, že je to práve žalobca, ktorý si stanovil svoj podnikateľský plán - obchodný plán s takýmito cenami poistenia. Žalobcu nikto nikdy nenútil navrhnúť také sadzby poisťného aké vo svojej žiadosti navrhol, je preto minimálne nepochopiteľné v čom momentálne vidí zjavnú neprímeranosť tých istých sadzieb, ktoré on sám navrhol a ktoré dostatočne odôvodnil nie len kalkuláciami týchto sadzieb, ale aj tabuľkou pravdepodobnosti, z ktorých kalkulácie vychádzajú a ktoré si žalobca stanovil sám ako záväzné pre výkon svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný v tomto prípade vystupoval len ako osoba, ktorá vyslovila súhlas so žalobcom určenými zmluvnými podmienkami a vzorcami, pričom obsah zmluvy inak ovplyvňovať nemohol. Vo vzťahu k aplikácii článku 6:111 Princípov žalovaný opakovane upozornil na nesúvislosť tohto ustanovenia s prejednávanou vecou a niekoľkokrát v spore upozorňoval na nemožnosť klasifikovania vzniknutej situácie u žalobcu ako stavu, kde plnenie zmluvy sa stalo z dôvodu zmeny okolností nadmerne zaťažujúce. Žalobca si takúto cenu poistenia stanovil v poisťnej zmluve sám, pričom žalovaný je spotrebiteľom, ktorý bez možnosti akýchkoľvek zásahov do poisťnej zmluvy túto mal možnosť prijať, resp. neprijať. Žiaden z argumentov žalobcu vyjadrený vo vzájomnej žalobe zo dňa 16.10.2012 nemá dôvod byť úspešný a preto nič nebráni, aby súd vzájomnú žalobu žalobcu zamietol a vo veci samej rozhodol. Ďalej žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení argumentoval, že v danom prípade z predloženého vzájomného návrhu je zrejme, že ide o žalobu na určenie, pri ktorej je potrebné preukázať existenciu naliehavého právneho záujmu na určení, avšak v návrhu absentuje akákoľvek zmienka o splnení tejto podmienky, rovnako ani na uskutočnenom pojednávaní nepredniesol žalobca žiadne argumenty preukazujúce naliehavý právny záujem na určení, bez ktorého návrh žalobcu nemá reálny podklad. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby súd žalobu žalobcu zamietol a žalovanému priznal trovy konania.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie a vec prejednal dňa 17.3.2017 v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný a ktorý svoju neprítomnosť na nepojednávaní nežiadal ospravedlniť a ani z dôležitých dôvodov pojednávanie odročiť.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie obsahom súdneho spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16C/28/2010 a to najmä právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 16C/28/2010 - 340 zo dňa 14.11.2012 a ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný s k u t k o v ý s t a v.

11. Ako už súd vyššie uviedol predmetným právoplatným rozsudkom súd určil, že poisťný vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo zmluvy o poistení osôb č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca a žalovaný sú touto zmluvou o poistení viazaní (I. výrok rozsudku). Ako vyplýva z odôvodnenia uvedeného rozsudku súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca preukázal naliehavý

právny záujem na požadovanom určení, pretože za stavu, keď žalovaný tvrdí, že poisťná zmluva zanikla, by bez takého určenia bolo jeho právne postavenie neisté a rozhodnutie súdu o predmetnej určovacej žalobe bude mať pre žalobcu za následok odstránenie jeho terajšej právnej neistoty, keďže žalobca bez rozhodnutia súdu nevie, či poisťný vzťah medzi nim a žalovaným trvá, či je zmluva platná, alebo či zanikla a teda nevie, či v prípade nastania poisťnej udalosti touto poisťnou zmluvou predpokladanej, žalovaný pristúpi k plneniu. Uplatnení nárok súd právne posúdil podľa § 788, § 790 písm. b), § 800, §801, §802 ods. 1, §804, §37 ods. 3, §50a ods.3, §53 ods.1, §54 ods.1,2, §488, §493, §497, §570 ods. 1 a 2, §572 ods. 2 a 3, §574 ods.1, §575 ods.2 Občianskeho zákonníka a §31a, §67, §70a zákona č.95/2002 Z.z. o poisťovníctve (v znení do 30.3.2008). Po vyhodnotení vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobca žalovaného nikdy nepožiadaval o zrušenie poisťnej zmluvy, práve naopak vo svojej korešpondencii prejavil vôľu zotrvať v poisťnom vzťahu so žalovaným bez zmien. Ďalej z odôvodnenia predmetného rozsudku je zrejmé, že k zániku poistenia nedošlo ani z dôvodu výpovede, nezaplatenia poisťného, odstúpenia poisťovateľa od poisťnej zmluvy alebo odmietnutia plnenia zo strany poisťovateľa. V danej veci nedošlo k zániku poisťného vzťahu resp. k zrušeniu poisťnej zmluvy medzi účastníkmi konania ani na základe ďalších zákonom predpokladaných dôvodov (§497, §570 ods.1 a §572 ods.2 Občianskeho zákonníka) a zánik záväzku v dôsledku §575 Občianskeho zákonníka pre dodatočnú nemožnosť plnenia nenastal. Na základe zisteného skutkového vzťahu a právneho posúdenia veci súd dospel k záveru, že predmetná poisťná zmluva nezanikla žiadnym spôsobom uvedených v Občianskom zákonníku a nezanikla ani z dôvodov podľa VPP, je to riadna a platná právna zmluva, ktorá v čase rozhodnutia súdu existuje. Účastníci sú jej obsahom viazaní. Súd preto žalobu žalobcu čo do určenia, že poisťný vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo zmluvy o poistení osôb č.5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca a žalovaný sú touto poisťnou zmluvou viazaní, v y h o v e l.

12. Podľa §137 písm. c) Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

13. Určovacou žalobou sa žalobca v tomto konaní domáha vydania autoritatívneho výroku súdu, že určitý právny vzťah, alebo právo tu je. Takého určenia sa môže domáhať vtedy, ak má na tom naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené, alebo je neisté. Autoritatívne určenie súdom potom ohrozenie, resp. neistotu v právnom postavení žalobcu odstraňuje bez toho, aby ukladalo splnenie nejakej povinnosti. Pri určovacích žalobách sa na rozdiel od žalôb na plnenie zdôrazňuje ich preventívny charakter a význam. Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je to aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom.

14. Súd v predmetnej veci poukazuje na to, že pokiaľ žalobca v tomto konaní žalobou žiadal súd o určení že poisťný vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa poisťnej zmluvy č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalovaný má voči žalobcovi právo na poisťné vo výške 29,37 EUR (885,- SK) mesačne od uzavretia poistenia do 22.7.2013, alebo pre prípad, že súd prvý petit zamietne, aby rozhodol takto: určuje, že poisťný vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa poisťnej zmluvy č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca má voči žalovanému právo na poisťnú sumu pre prípad dožitia sa konca poistenia vo výške 5.805,08 EUR po započítaní pohľadávky žalovaného vo výške 1.484,47 EUR, t.j. celkom vo výške 4.320,61 EUR, ktorá poisťno - matematicky zodpovedá výške poisťného skutočne uhradeného žalobcom žalovanému, alebo pre prípad, že súd prvý a druhý petit zamietne, aby rozhodol takto: určuje, že poisťný vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa poisťnej zmluvy č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 v časti poistenia rizika smrti trvá a v časti poistenia dožitia sa konca poistenia zanikol, žalobca v konaní naliehavý právny záujem na týchto určeníach ani netvrdil. Súd je toho názoru, že v danom prípade naliehavý právny záujem v tomto konaní na vyššie uvedených určeníach ani nie je daný v zmysle §137 písm. c) C.s.p., keďže právoplatným rozsudkom Okresný súd Košice I č. k. 16C/28/2010 - 340 zo dňa 14.11.2012 určil, že poisťný vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo zmluvy o poistení osôb č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca a žalovaný sú touto zmluvou o poistení viazaní (I. výrok rozsudku) a citované rozhodnutie súdu je pre strany tohto sporu záväzná a teda sú týmto rozhodnutím aj viazaní. Inak povedané v danom prípade vyššie uvedeným rozhodnutím súdu neistota

v právnom postavení strán sporu bola odstránená. Z uvedeného dôvodu žalobu žalobcu v tejto časti súd považoval za nedôvodnú a preto ho zamietol.

15. Keďže z vyššie uvedeného právoplatného rozsudku ako už súd vyššie uviedol vyplýva, že poistný vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo zmluvy o poistení osôb č. 5067300021 zo dňa 21.7.1998 trvá a žalobca a žalovaný sú touto zmluvou o poistení viazaní, nedošlo ani k bezdôvodnému obohateniu na strane žalobcu v sume 1.081,69 EUR, tak ako to žalobca tvrdil a ktorá suma by poistno - matematicky zodpovedala časti poistného uhradeného žalovaným za poistenie rizika dožitia sa konca poistenia a preto súd žalobu žalobcu aj v tejto časti považoval za nedôvodnú a preto ho zamietol.

16. Podľa §255 ods.1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17. Podľa §262 ods.1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. Podľa §262 ods.2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatných uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z ustanovenia §255 ods. 1 C.s.p. a §262 ods.1 C.s.p. a plne úspešnému žalovanému v konaní priznal plnú náhradu trov konania v rozsahu 100%.

20. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v zmysle §262 ods.2 C.s.p. rozhodne o výške náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I (§ 355 ods. 1, § 362 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nestranným procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo k rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z.).